

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

145 ГОДИНИ

Дирекция „Връзки с обществеността“
Адрес: пл. „Княз Александър I“ № 1, 1000 София
Телефон: (02) 9145-1656
Факс: (02) 980-24-25
E-mail: press_office@bnb.org
www.bnb.bg

ПРЕСЪОБЩЕНИЕ

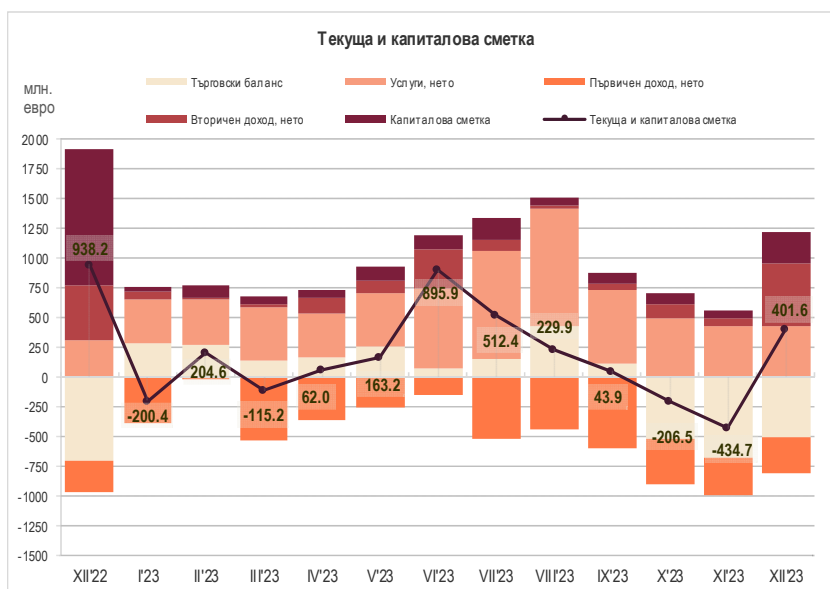
16 февруари 2024 г.

12:00 ч.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС¹

Декември 2023 г.

Текущата и капиталова сметка е положителна и възлиза на 401.6 млн. евро при излишък от 938.2 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. **текущата и капиталовата сметка** е положителна и възлиза на 1556.8 млн. евро (1.7% от БВП²) при отрицателно салдо от 405.7 млн. евро (0.5% от БВП) за януари – декември 2022 г.

За декември 2023 г. салдото по **текущата сметка** е положително и възлиза на 141.3 млн. евро при отрицателно салдо от 205.3 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. **текущата сметка** е положителна и възлиза на 273.7 млн. евро (0.3% от БВП) при отрицателно салдо от 1199.5 млн. евро (1.4% от БВП) за януари – декември 2022 г.

Търговският баланс за декември 2023 г. е отрицателен в размер на 506.3 млн. евро при дефицит от 700.7 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. **търговският баланс** е отрицателен в размер на 3550.9 млн. евро (3.8% от БВП) при дефицит от 5074.3 млн. евро (5.9% от БВП) за същия период на 2022 г.

Износът на стоки е 3351.5 млн. евро за декември 2023 г., като намалява с 20.3 млн. евро (0.6%) в сравнение с този за декември 2022 г. (3371.8 млн. евро). За януари – декември 2023 г. **износът** е 43 438.9 млн. евро (46.2% от БВП), като намалява с 3706.2 млн. евро (7.9%) в сравнение с този за същия период на 2022 г. (47 145 млн. евро, 54.9% от БВП). Износът за януари – декември 2022 г. нараства на годишна база с 37%.

¹ Данни от стандартното представяне на платежния баланс, съставен съгласно шестото издание на *Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция*. Данните са предварителни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за периода октомври – ноември 2023 г. са ревизирани. С отчета за януари 2024 г. ще бъдат направени ревизии на данните за периода януари 2022 г. – декември 2023 г.

² При БВП в размер на 94 093 млн. евро за 2023 г. (прогноза на БНБ) и 85 799.4 млн. евро за 2022 г. (данни на НСИ от 19.10.2023 г.).

Вносът на стоки за декември 2023 г. е 3857.8 млн. евро, като намалява с 214.7 млн. евро (5.3%) спрямо декември 2022 г. (4072.4 млн. евро). За януари – декември 2023 г. **вносът** е 46 989.7 млн. евро (49.9% от БВП), като се понижава с 5229.6 млн. евро (10%) спрямо същия период на 2022 г. (52 219.3 млн. евро, 60.9% от БВП). Вносът за януари – декември 2022 г. нараства на годишна база с 40%.

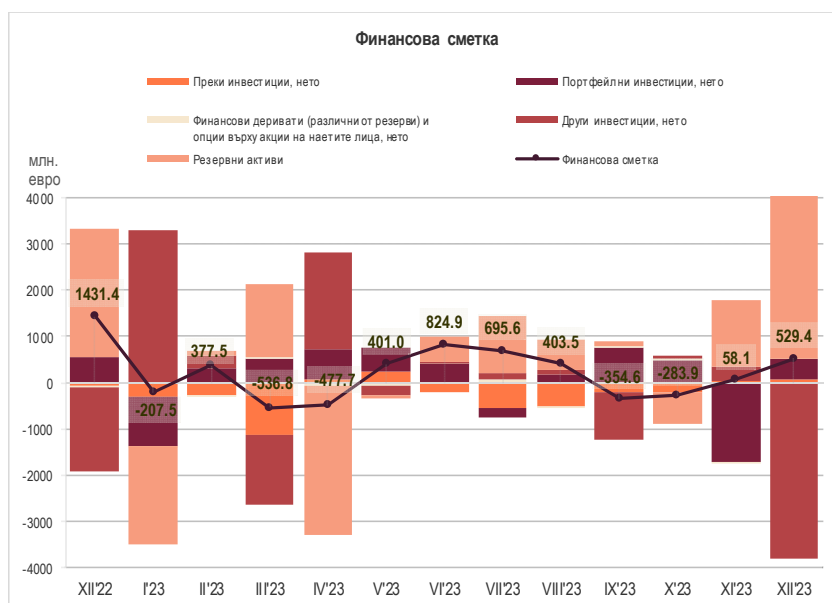
Салдото по **услугите** е положително в размер на 425.9 млн. евро при положително салдо от 307.3 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. салдото е положително в размер на 6557.9 млн. евро (7% от БВП) при положително салдо от 5250.3 млн. евро (6.1% от БВП) за януари – декември 2022 г.

Салдото по статия **Първичен доход** (която включва доход, свързан с факторите на производството (работна сила, капитал или земя, данъци върху производството и вноса, и субсидии)) е отрицателно в размер на 306.9 млн. евро при дефицит от 270.4 млн. евро за декември 2022 г.³ За януари – декември 2023 г. салдото е отрицателно в размер на 4276.7 млн. евро (4.5% от БВП) при отрицателно салдо от 2787 млн. евро (3.2% от БВП) за януари – декември 2022 г.

Салдото по статия **Вторичен доход** (която отразява преразпределението на доход) е положително в размер на 528.6 млн. евро при положително салдо от 458.5 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. салдото е положително в размер на 1543.4 млн. евро (1.6% от БВП) при положително салдо от 1411.5 млн. евро (1.6% от БВП) за същия период на 2022 г.

Капиталовата сметка е положителна и възлиза на 260.4 млн. евро при излишък от 1143.6 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. капиталовата сметка е положителна в размер на 1283.2 млн. евро (1.4% от БВП), при излишък от 793.8 млн. евро (0.9% от БВП) за януари – декември 2022 г.

Финансовата сметка за декември 2023 г. е положителна в размер на 529.4 млн. евро при положителна стойност от 1431.4 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. **финансовата сметка** е положителна – 1429.5 млн. евро (1.5% от БВП), при положителна стойност от 3560.6 млн. евро (4.1% от БВП) за същия период на 2022 г.

Салдото по статия **Преки инвестиции** е положително в размер на 67.2 млн. евро при отрицателно салдо от 53.4 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. салдото е отрицателно в размер на 2901.8 млн. евро (3.1% от БВП) при отрицателно салдо от 2098.1 млн. евро (2.4% от БВП) за същия период на 2022 г.

Преките инвестиции – активи намаляват с 55.8 млн. евро при понижениe с 19.9 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. те нарастват с 896.3 млн. евро (1% от БВП) при увеличениe с 1032.3 млн. евро (1.2% от БВП) за същия период на 2022 г.

³ Предварителните данни ще бъдат ревизирани с тримесечните отчети на предприятията.

Преките инвестиции – пасиви намаляват със 123 млн. евро при ръст от 33.5 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. те нарастват с 3798.1 млн. евро (4% от БВП) при увеличение с 3130.4 млн. евро (3.6% от БВП) за януари – декември 2022 г.

Преките чуждестранни инвестиции в страната (отчетени в съответствие с принципа на първоначалната посока на инвестицията) по предварителни данни намаляват с 60.1 млн. евро за декември 2023 г., при повишение с 68.4 млн. евро за декември 2022 г.⁴ За януари – декември 2023 г. преките чуждестранни инвестиции в страната се повишават с 3370.5 млн. евро (при увеличение с 2631.1 млн. евро за януари – декември 2022 г.).

Преките инвестиции в чужбина за декември 2023 г. нарастват със 7 млн. евро, при ръст от 15 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. преките инвестиции в чужбина се повишават с 468.7 млн. евро (при увеличение с 532.9 млн. евро за януари – декември 2022 г.).

По-подробна информация за преките инвестиции има в Приложение 2 – Преки инвестиции (януари – декември 2023 г.) към прессъобщението за платежния баланс, а серия от данни – в таблиците в рубрика Статистика/Външен сектор/Преки инвестиции на сайта на БНБ.

Салдото по статия **Портфейлни инвестиции** е положително в размер на 444.1 млн. евро при положителна стойност от 559.2 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. салдото е положително в размер на 1257.5 млн. евро (1.3% от БВП) при положително салдо от 1060.9 млн. евро (1.2% от БВП) за същия период на 2022 г.

Портфейлните инвестиции – активи за декември 2023 г. нарастват с 419.2 млн. евро при ръст от 538.4 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. те нарастват с 3007.7 млн. евро (3.2% от БВП) при увеличение с 2185.4 млн. евро (2.5% от БВП) за същия период на 2022 г.

Портфейлните инвестиции – пасиви за декември 2023 г. намаляват с 25 млн. евро при понижение с 20.8 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. **портфейлните инвестиции – пасиви** нарастват с 1750.2 млн. евро (1.9% от БВП) при увеличение с 1124.5 млн. евро (1.3% от БВП) за същия период на 2022 г.

Салдото по статия **Други инвестиции** е отрицателно в размер на 3799.6 млн. евро при отрицателна стойност от 1823.1 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. салдото е отрицателно в размер на 204.9 млн. евро (0.2% от БВП) при положително салдо от 602.3 млн. евро (0.7% от БВП) за януари – декември 2022 г.

Други инвестиции – активи се понижават с 2452.9 млн. евро при намаление с 1091.9 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. те се увеличават с 60 млн. евро (0.1% от БВП) при повишение с 2972.3 млн. евро (3.5% от БВП) за същия период на 2022 г.

Други инвестиции – пасиви за декември 2023 г. се увеличават с 1346.6 млн. евро при ръст от 731.2 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. те нарастват с 264.9 млн. евро (0.3% от БВП) при повишение с 2370.1 млн. евро (2.8% от БВП) за същия период на 2022 г.

Резервните активи на БНБ⁵ се повишават с 3805.3 млн. евро през отчетния месец при увеличение с 2784.2 млн. евро за декември 2022 г. За януари – декември 2023 г. те нарастват с 3279.7 млн. евро (3.5% от БВП) при повишение с 3991.7 млн. евро (4.7% от БВП) за същия период на 2022 г.

Статия **Грешки и пропуски, нето⁶** е положителна в размер на 127.8 млн. евро при положителна стойност от 493.2 млн. евро за декември 2022 г. По предварителни данни за януари – декември 2023 г. статията е отрицателна в размер на 127.3 млн. евро (0.1% от БВП) при положителна стойност от 3966.3 млн. евро (4.6% от БВП) за същия период на 2022 г.

⁴ При сравнение на данните следва да се има предвид, че първоначално отчетените данни за преките чуждестранни инвестиции в страната за януари – декември 2022 г., публикувани в прессъобщението на БНБ от 16.02.2023 г., са ревизирани впоследствие (www.bnb.bg, секция За БНБ/Пресцентър/Статистически прессъобщения/Платежен баланс).

⁵ Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики, и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СПТ) и рекласификации.

⁶ Размерът на статия **Грешки и пропуски, нето** показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка. Поради тримесечната и годишна отчетност, тези данни са предварителни и подлежат на ревизия след получаване на пълната информация от отчетните единици.

ПЛАТЕЖЕН БАЛАНС НА БЪЛГАРИЯ
СТАНДАРТНО ПРЕДСТАВЯНЕ¹

Приложение 1

(млн. евро)

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	31.XII.2022	31.XII.2023	Промяна	31.XII.2022	31.XII.2023	31.XII.2022	31.XII.2023
Текуща и капиталова сметка	938.2	401.6	-536.6	-405.7	1556.8	-405.7	1556.8
Текуща сметка	-205.3	141.3	346.6	-1199.5	273.7	-1199.5	273.7
Текуща сметка: кредит	5090.8	5329.2	238.4	64833.4	63223.7	64833.4	63223.7
Текуща сметка: дебит	5296.1	5187.9	-108.2	66032.9	62950.0	66032.9	62950.0
Стоки и услуги, нето	-393.4	-80.4	313.0	176.0	3007.0	176.0	3007.0
Стоки и услуги: кредит	4401.4	4407.1	5.7	59368.0	57156.5	59368.0	57156.5
Стоки и услуги: дебит	4794.8	4487.5	-307.3	59192.0	54149.5	59192.0	54149.5
Търговски баланс²	-700.7	-506.3	194.4	-5074.3	-3550.9	-5074.3	-3550.9
Стоки: кредит	3371.8	3351.5	-20.3	47145.0	43438.9	47145.0	43438.9
Стоки: дебит	4072.4	3857.8	-214.7	52219.3	46989.7	52219.3	46989.7
Услуги, нето	307.3	425.9	118.6	5250.3	6557.9	5250.3	6557.9
Услуги: кредит	1029.6	1055.6	26.0	12223.0	13717.6	12223.0	13717.6
Производствени услуги с материали за влагане, притежавани от други	27.2	14.3	-13.0	95.3	231.9	95.3	231.9
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	23.5	28.5	5.0	237.1	282.6	237.1	282.6
Транспорт ³	170.4	168.0	-2.5	2296.3	2452.3	2296.3	2452.3
Пътувания ⁴	204.1	220.4	16.3	3246.3	3779.9	3246.3	3779.9
Други услуги ⁵	604.2	624.4	20.2	6347.9	6970.8	6347.9	6970.8
Услуги: дебит	722.4	629.7	-92.6	6972.7	7159.8	6972.7	7159.8
Производствени услуги с материали за влагане, притежавани от други	1.3	4.8	3.5	38.8	35.7	38.8	35.7
Услуги по поддръжка и ремонт, които не са включени другаде	8.9	5.5	-3.4	82.5	89.3	82.5	89.3
Транспорт ³	190.5	169.1	-21.3	2431.9	2221.7	2431.9	2221.7
Пътувания ⁴	114.9	130.6	15.7	1474.5	1715.2	1474.5	1715.2
Други услуги ⁵	406.8	319.7	-87.1	2945.0	3097.9	2945.0	3097.9
Първичен доход, нето	-270.4	-306.9	-36.5	-2787.0	-4276.7	-2787.0	-4276.7
Първичен доход: кредит	137.9	158.4	20.4	2513.9	2709.2	2513.9	2709.2
Компенсации на наетите	44.3	52.3	8.0	728.2	863.4	728.2	863.4
Инвестиционен доход	80.6	87.5	6.8	868.2	870.1	868.2	870.1
Друг първичен доход	13.0	18.6	5.6	917.4	975.7	917.4	975.7
Първичен доход: дебит	408.4	465.3	56.9	5300.9	6985.8	5300.9	6985.8
Компенсация на наетите	11.5	27.1	15.6	152.8	127.1	152.8	127.1
Инвестиционен доход	380.6	426.0	45.4	4928.0	6694.2	4928.0	6694.2
Друг първичен доход	16.3	12.2	-4.1	220.1	164.6	220.1	164.6
Вторичен доход, нето	458.5	528.6	70.1	1411.5	1543.4	1411.5	1543.4
Вторичен доход: кредит	551.4	763.7	212.3	2951.5	3358.0	2951.5	3358.0
Държавно управление	421.1	619.8	198.8	1298.6	1442.3	1298.6	1442.3
Други сектори	130.4	143.9	13.5	1652.9	1915.7	1652.9	1915.7
Вторичен доход: дебит	92.9	235.1	142.2	1540.0	1814.7	1540.0	1814.7
Държавно управление	27.7	167.7	139.9	837.8	1011.8	837.8	1011.8
Други сектори	65.2	67.5	2.3	702.2	802.9	702.2	802.9
Капиталова сметка⁶	1143.6	260.4	-883.2	793.8	1283.2	793.8	1283.2
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, нето⁵	-139.6	7.1	146.8	-1059.3	505.4	-1059.3	505.4
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, кредит	71.8	73.0	1.2	1104.2	1210.5	1104.2	1210.5
Брутно придобиване/намаляване на произведени нефинансови активи, дебит	211.4	65.8	-145.6	2163.6	705.1	2163.6	705.1
Капиталови трансфери, нето	1283.2	253.2	-1030.0	1853.1	777.8	1853.1	777.8
Капиталови трансфери, кредит	1283.4	253.2	-1030.2	1855.3	780.5	1855.3	780.5
Капиталови трансфери, дебит	0.2	0.0	-0.2	2.2	2.7	2.2	2.7

	Месечни данни			Акумулирани данни от началото на годината към:		Акумулирани данни за последните дванадесет месеца към:	
	31.XII.2022	31.XII.2023	Промяна	31.XII.2022	31.XII.2023	31.XII.2022	31.XII.2023
Финансова сметка ⁸	1431.4	529.4	-902.0	3560.6	1429.5	3560.6	1429.5
Финансова сметка: активи	2175.3	1728.1	-447.2	10185.7	7242.7	10185.7	7242.7
Финансова сметка: пасиви	743.9	1198.7	454.8	6625.0	5813.1	6625.0	5813.1
Преки инвестиции, нето ⁷	-53.4	67.2	120.6	-2098.1	-2901.8	-2098.1	-2901.8
Преки инвестиции, активи ^{8,9}	-19.9	-55.8	-35.9	1032.3	896.3	1032.3	896.3
Преки инвестиции, пасиви ^{8,10}	33.5	-123.0	-156.5	3130.4	3798.1	3130.4	3798.1
Портфейлни инвестиции, нето	559.2	444.1	-115.1	1060.9	1257.5	1060.9	1257.5
Портфейлни инвестиции: активи ¹¹	538.4	419.2	-119.2	2185.4	3007.7	2185.4	3007.7
Портфейлни инвестиции: пасиви	-20.8	-25.0	-4.2	1124.5	1750.2	1124.5	1750.2
Финансови деривати, нето	-35.4	12.4	47.8	3.9	-1.0	3.9	-1.0
Други инвестиции, нето	-1823.1	-3799.6	-1976.5	602.3	-204.9	602.3	-204.9
Други инвестиции: активи ^{8,9}	-1091.9	-2452.9	-1361.0	2972.3	60.0	2972.3	60.0
Други инвестиции: пасиви ^{8,10}	731.2	1346.6	615.5	2370.1	264.9	2370.1	264.9
Резервни активи на БНБ ¹²	2784.2	3805.3	1021.0	3991.7	3279.7	3991.7	3279.7
Монетарно злато	0.1	0.1	0.0	0.6	1.1	0.6	1.1
Специални права на тираж	4.6	6.6	2.0	9.5	8.4	9.5	8.4
Резервна позиция в МВФ	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други резервни активи	2779.5	3798.6	1019.1	3981.6	3270.2	3981.6	3270.2
Балансиращи статии:							
Салдо по текущата и капиталовата сметки	938.2	401.6	-536.6	-405.7	1556.8	-405.7	1556.8
Салдо по финансовата сметка	1431.4	529.4	-902.0	3560.6	1429.5	3560.6	1429.5
Нето грешки и пропуски ¹³	493.2	127.8	-365.4	3966.3	-127.3	3966.3	-127.3
Допълнителна информация ¹⁴							
Преки инвестиции в чужбина	15.0	7.0	-7.9	532.9	468.7	532.9	468.7
Преки инвестиции в България	68.4	-60.1	-128.5	2631.1	3370.5	2631.1	3370.5

¹ Стандартно представяне на платежния баланс в съответствие с 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ. Предварителни данни към 16 февруари 2024 г. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за периода октомври-ноември 2023 г. са ревизирани. Данните за януари 2024 г. и ревизия на данните за периода януари 2022 г. - декември 2023 г. предстои да бъдат публикувани на 21 март 2024 г.

² Предварителни данни за 2022 г. и 2023 г. на НСИ и БНБ. Данните са съставени съгласно методологията за съставяне на статистиката на платежния баланс.

³ Оценки по методологията на БНБ и НСИ.

⁴ Оценки по методологията на БНБ. Данните се базират на информацията от НСИ за броя на чуждестранните граждани, посетили страната и българските граждани, пътували в чужбина и оценка на БНБ за разходите/приходите по цел на пътуването. За периодите април 2020 г. - юни 2021 г. и септември 2021 г. - март 2022 г., поради анулиране на международни полети и ограничаване преминаването през сухопътните граници на страната и разпространението в световен мащаб на коронавируса COVID-19, НСИ не провеждаше статистически изследвания на ГКПП и източник на данните е МВР. БНБ използва модел за оценка за разпределението по държави на пътуванията на българските граждани в чужбина в тези периоди.

⁵ По данни от директното отчитане от предприятията на услуги, възнаграждения и безвъзмездни постъпления и плащания между местни и чуждестранни лица.

⁶ Отрицателният знак (-) показва намаление на активи или пасиви, а положителният – увеличение на активи или пасиви.

⁷ Данни съгласно принципа Актив/Пасив. Източници: фирми с чуждестранно участие и фирми с инвестиции в чужбина, банките, Централен депозитар, нотариуси, НСИ, Агенцията за публичните предприятия и контрол. Данните за 2022 г. и 2023 г. подлежат на ревизия с годишните данни на НСИ и допълнително постъпили отчети на предприятията с чуждестранно участие.

⁸ Включени са отчетените външни вземания на страната по търговски кредити (платени аванси и вземания от доставчици).

⁹ Поради тримесечната отчетност на тези вземания, данните подлежат на ревизия.

¹⁰ На базата на получените в БНБ отчети за вземанията/задълженията по финансови кредити на местни лица към чужбина.

¹¹ Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹² Включени са отчетените външни задължения на страната по търговски кредити (получени аванси и задължения към доставчици).

¹³ Поради тримесечната отчетност на тези задължения, данните подлежат на ревизия.

¹⁴ На база на данни от банките, небанкови финансови институции, застрахователни компании и пенсионни фондове, институции от сектор *Държавно управление* и нефинансови предприятия, които инвестират в ценни книжа без посредничество на местно лице инвестиционен посредник.

¹² Не се включват измененията на резервните активи на БНБ, дължащи се на курсови и ценови разлики и тези, свързани със създаването на резервни активи (монетаризация/демонетаризация на злато, разпределение на СТП) и рекласификации. Положителният знак (+) показва увеличение на резервните активи, а отрицателният (-) – намаление.

¹³ Размерът на статия *Нето грешки и пропуски* показва разликата между салдото по финансовата сметка и салдото по текущата и капиталовата сметка.

¹⁴ Поради тримесечната и годишната отчетност, тези данни са предварителни и подлежат на ревизия след получаване на пълната информация от отчетните единици.

¹⁴ Предварителни данни, съставени съгласно принципа на първоначалната посока на инвестицията.

ПРЕКИ ИНВЕСТИЦИИ (януари – декември 2023 г.)¹

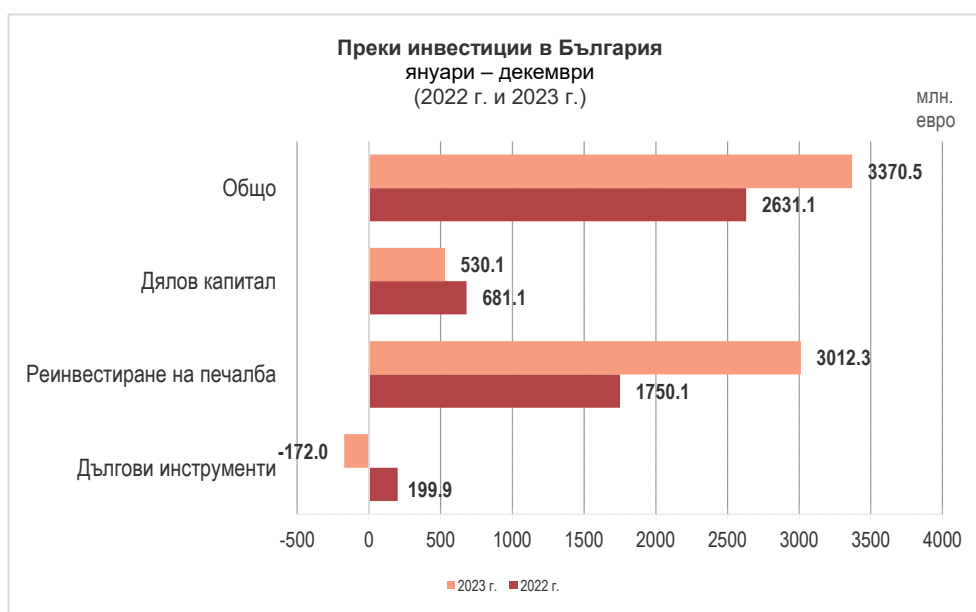
По предварителни данни нетният поток² на *преките инвестиции в страната* за януари – декември 2023 г., отчетени съгласно *принципа на първоначалната посока на инвестицията*, е положителен в размер на 3370.5 млн. евро (3.6% от БВП³), като е по-голям със 739.4 млн. евро (28.1%) спрямо този за януари – декември 2022 г. (положителен поток от 2631.1 млн. евро, 3.1% от БВП)⁴. През декември 2023 г. потокът е отрицателен в размер на 60.1 млн. евро, при положителен поток от 68.4 млн. евро за декември 2022 г.

	2022 г.						2023 г.						(млн. евро)
	I трим.	II трим.	III трим.	IV трим.	декември	ян. – дек.	I трим.	II трим.	III трим.	IV трим.	декември	ян. – дек.	ян. – дек.
Преки инвестиции, нето	-1250.7	103.3	-551.9	-398.8	-53.4	-2098.1	-1695.9	143.0	-1231.9	-117.0	67.2	-2901.8	-803.6
Преки инвестиции в чужбина	169.1	91.1	179.1	93.7	15.0	532.9	161.9	167.8	84.9	54.1	7.0	468.7	-64.2
Дялов капитал	26.2	42.0	22.2	71.2	43.6	161.5	45.6	103.2	57.7	16.6	7.7	223.1	61.6
Реинвестиране на печалба	59.1	69.2	91.7	63.3	21.1	283.4	9.1	9.7	21.2	-1.5	-0.6	38.5	-244.8
Дългови инструменти	83.8	-20.1	65.2	-40.8	-49.8	88.0	107.1	55.0	6.0	39.0	-0.1	207.1	119.0
Преки инвестиции в страната	1419.8	-12.2	731.0	492.5	68.4	2631.1	1857.7	24.8	1316.8	171.1	-60.1	3370.5	739.4
Дялов капитал	247.1	49.2	22.8	361.9	221.7	681.1	316.1	99.0	42.6	72.5	-47.9	530.1	-151.0
Реинвестиране на печалба	979.3	61.7	258.8	450.3	80.3	1750.1	732.3	758.5	1131.7	389.9	108.3	3012.3	1262.3
Дългови инструменти	193.3	-123.1	449.4	-319.7	-233.5	199.9	809.4	-832.6	142.5	-291.3	-120.6	-172.0	-371.9

Данните са съставени съгласно *принципа на първоначалната посока на инвестицията*, при спазване на методологическите изисквания на 6-тото издание на "Ръководството по платежен баланс и международна инвестиционна позиция" на МВФ.

Източници: Предприятия с чуждестранно участие, банки, нотариуси, НСИ, Централен депозитар, Агенция за публични предприятия и контрол.

Положителният знак показва увеличение на активите и пасивите, а отрицателният – намалението им.

Дяловият капитал (преведени/изтеглени парични и апортни вноски на нерезиденти в/от капитала и резервите на български дружества, както и постъпления/плащания по сделки с недвижими имоти в страната) е положителен и възлиза на 530.1 млн. евро за януари – декември 2023 г. Той е по-малък със 151 млн. евро от този за януари – декември 2022 г., който е положителен в размер на 681.1 млн. евро.

¹ Предварителни данни. В съответствие с практиката на БНБ и изискванията на ЕЦБ относно ревизиите на данните (включени в *Календара на ЕЦБ за обмен на данните за платежния баланс, международната инвестиционна позиция, резервните активи в рамките на ЕСЦБ*), данните за периода октомври – ноември 2023 г. са ревизирани. С отчета за януари 2024 г. ще бъдат направени ревизии на данните за периода януари 2022 г. – декември 2023 г. Данните за 2022 г. и 2023 г. подлежат на ревизия с годишните данни на НСИ и допълнително постъпили отчети на предприятията с чуждестранно участие.

² БНБ публикува месечни данни за нетния поток на преките инвестиции за съответния месец, които включват всички трансакции, извършени през отчетния период.

³ При БВП в размер на 94 093 млн. евро за 2023 г. (прогноза на БНБ) и 85 799.4 млн. евро за 2022 г. (данни на НСИ от 19.10.2023 г.).

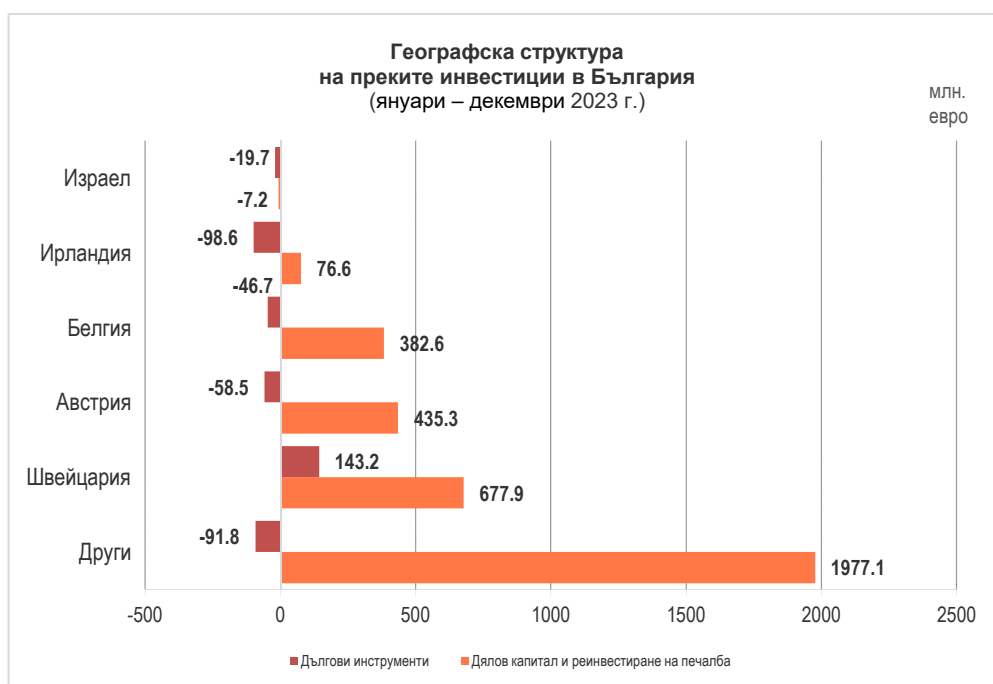
⁴ При сравнение на данните следва да се има предвид, че първоначално отчетените данни за преките чуждестранни инвестиции в страната за януари – декември 2022 г., публикувани в прессъобщението на БНБ от 16.02.2023 г., са ревизирани впоследствие (www.bnb.bg, секция За БНБ/Пресцентър/Статистически прессъобщения/Платежен баланс).

Нетният поток от *инвестиции на чуждестранни лица в недвижими имоти* е отрицателен в размер на 13.9 млн. евро (в т.ч. отрицателен поток от 18.1 млн. евро за Русия), при отрицателен нетен поток от 23.1 млн. евро за януари – декември 2022 г.

По предварителни данни, статия *Реинвестиране на печалба* (показваща дела на чуждестранните инвеститори в текущата печалба или загуба на дружеството на база на счетоводни данни за финансовия резултат) е положителна и възлиза на 3012.3 млн. евро, при положителна стойност от 1750.1 млн. евро за януари – декември 2022 г.

Нетният поток по подстатия *Дългови инструменти* (промяната в нетните задължения между дружествата с чуждестранно участие и преките чуждестранни инвеститори по финансови, облигационни и търговски кредити) е отрицателен и възлиза на 172 млн. евро, при положителна стойност от 199.9 млн. евро за януари – декември 2022 г.⁵

Най-големите нетни положителни потоци по преки инвестиции в страната за януари – декември 2023 г. са от Швейцария (821.2 млн. евро), Австрия (376.8 млн. евро) и Белгия (335.9 млн. евро), а най-големите нетни отрицателни потоци – към Израел (26.9 млн. евро) и Ирландия (22 млн. евро).

По предварителни данни нетният поток на *преките инвестиции в чужбина* за януари – декември 2023 г. възлиза на 468.7 млн. евро (0.5% от БВП), при 532.9 млн. евро (0.6% от БВП) за януари – декември 2022 г. През декември 2023 г. нетният поток е положителен и възлиза на 7 млн. евро, при положителна стойност от 15 млн. евро за декември 2022 г.

Съгласно предварителните данни, размерът⁶ на преките инвестиции в страната към края на трето тримесечие на 2023 г. е 54 515 млн. евро, при 53 309.4 млн. евро към края на трето тримесечие на 2022 г. Подстатия *Дялов капитал и реинвестиране на печалба* е в размер на 45 386.9 млн. евро, като нараства с 1526.6 млн. евро спрямо трето тримесечие на 2022 г. (43 860.3 млн. евро). Подстатия *Дългови инструменти* е в размер на 9128.1 млн. евро и намалява с 320.9 млн. евро спрямо трето тримесечие на 2022 г. (9449 млн. евро).

⁵ Данните за подстатия *Дългови инструменти* са на база предварителна информация за получените и предоставени кредити от предприятията с чуждестранно участие. Данните за 2022 г. – 2023 г. подлежат на ревизия с тримесечните и годишните отчети на предприятията, представени пред БНБ.

⁶ БНБ публикува тримесечни данни за размера на преките инвестиции към края на съответното тримесечие, които показват наличност към края на отчетния период. Измененията в данните за размера на преките инвестиции отразяват както нетните трансакции, така и валутните и ценовите преоценки и други изменения в обема. Данните за четвъртото тримесечие на 2023 г. предстои да бъдат публикувани на 29.03.2024 г.